

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЬВІВСЬКОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В. СТЕФАНИКА АН УРСР У 1970-х рр.: ТЕМАТИКО-ТИПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Людмила Ільницька

*завідувач сектору редагування науково-бібліографічної літератури
відділу наукового редагування та видавничої справи
ЛННБ України ім. В. Стефаніка*

Охарактеризовано видавничу діяльність Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка АН УРСР за 1970-ті роки. У статті йдеться про вплив цензури й ідеологічний тиск на видавничий репертуар інституції.

Ключові слова: бібліотека, видавнича діяльність, бібліографічний покажчик, репертуар.

We perform the analysis of publishing activity by V. Stefanyk Lviv Scientific Library of Ukr. Acad. Sci. during 1970-s. We demonstrate how the censorship and ideological pressure have influenced publishing repertoire of the Library.

Keywords: library, publishing activity, bibliography guide, repertoire

Охарактеризовано издательскую деятельность Львовской научной библиотеки им. В. Стефаніка АН УССР за 1970-е годы. В статье описано о влиянии цензуры и идеологическом давлении на издательский репертуар институции.

Ключевые слова: библиотека, издательская деятельность, библиографический указатель, репертуар.

Видавнича діяльність Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка АН УРСР у 1970-х рр. зумовлена її поверненням з відомства Міністерства культури до структури АН УРСР і наданням їй статусу науково-дослідної установи.

Згідно з Постановою «Про створення наукових центрів Академії наук УРСР в окремих економічних районах Української РСР», яку прийняли ЦК Компартії України і Рада Міністрів УРСР 11 травня 1971 р., у Львові було створено ЗНЦ АН УРСР. 1973 р. прийнято новий Статут ЛНБ ім. В. Стефаніка АН УРСР, яким визначено її функції як головної бібліотеки ЗНЦ і науково-методичної установи АН УРСР в галузі бібліотекознавства, бібліографознавства й історії книги.

Бібліотека стала методичним центром з керівництва бібліотеками наукових установ Академії наук УРСР у західних областях

Української РСР, і перед нею було поставлено завдання інформаційно-бібліографічного забезпечення тем і проблем, що їх розробляли академічні установи західного регіону, де сформувався потужний науково-технічний потенціал.

Про видання бібліотеки за 1970-ті роки у своїх публікаціях згадували дослідники М. Вальо [3], Л. Головата [6], М. Пономаренко [18], Н. Рибчинська [20].

Мета статті — проаналізувати видавничу діяльність бібліотеки у 70-ті роки ХХ ст. і висвітлити контроль цензури над тематикою і структурою бібліотечних видань.

У цей час діяльність бібліотеки спрямовується на сприяння розвитку науки і техніки, запровадження їх досягнень у виробництво. Головна увага приділяється оптимізації бібліотечно-бібліографічних процесів, розгортанню науково-дослідної і науково-бібліографічної роботи.

Бібліотека почала вимогливіше ставитися до вибору тем бібліографічних показників, спрямовуючи наукову діяльність на створення науково-допоміжних показників (універсальних, галузевих, регіональних, краєзнавчих та ін.).

На початку 70-х років ХХ ст. чинився ідеологічний тиск на формування напрямів розвитку національної культури і, зокрема, видавничої справи, переслідувалось інакодумство, працювала система жорсткої цензури. Відділам нав'язувалася тематика й проблематика науково-бібліографічних показників. «Існували суворі приписи для добору і систематизації матеріалу. Під забороною перебували сотні імен, замовчувалася діяльність багатьох організацій і культурно-освітніх товариств, що вкрай негативно впливало на повноту бібліографічної інформації. Натомість укладачі були зобов'язані подавати у кожному бібліографічному показнику праці класиків марксизму-ленінізму, матеріали з'їздів КПРС, промови партійних лідерів тощо, які не мали з темою нічого спільного. Але без такої ідеологічної «шапки» жодне підготовлене видання цензура не допускала до друку. Таким чином повністю ігнорувалися наукові засади підготовки бібліографічної продукції» [20, с. 139].

У 1970-ті роки у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника вийшли друком 82 видання, які можна умовно поділити на такі різновиди:

- тематичні збірники наукових праць;
- інформаційно-бібліографічні щорічники;

- ретроспективні бібліографічні покажчики за тематикою установ ЗНЦ АН УРСР;
- систематичні покажчики змісту періодичних видань;
- покажчики, присвячені персоналіям (письменникам, в т. ч. міжлітературним зв'язкам, художникам, вченим);
- покажчики рукописних матеріалів і рідкісних видань;
- методичні посібники й організаційні документи.

1972 р. ЛНБ ім. В. Стефаніка АН УРСР розпочинає систематичний випуск тематичного збірника наукових праць своїх співробітників, який засвідчив про те, що бібліотека має науковий статус. Оскільки бібліотека не мала права видавати періодичне видання, то кожен збірник мусив мати іншу назву з постійним підзаголовком «збірник наукових праць». Упродовж 1972–1979 рр. вийшло шість випусків тематичних збірників: «Скарбниця знань» (1972), «Бібліотека та інформація» (1973), «Книга і знання» (1974), «Бібліотека і науково-технічний прогрес» (1975), «Книга і бібліотека на службі науки» (1978), «Бібліотекознавство й бібліографія на службі науки» (1979). У цей період бібліотека була ідеологічною установою, тому і тематика, і зміст, і структура видання визначалися принципами партійності, яких повинні були дотримуватися при затвердженні всіх рукописів до друку.

У перших чотирьох збірниках було визначено строгі тематичні рамки, тому не було можливості друкувати інші матеріали. Публікації у перших трьох збірниках навіть не були згруповані у розділах, лише в четвертому була виділена така рубрикація текстових блоків: «До історії бібліотечної справи й бібліографії», «Книжкові і рукописні фонди ЛНБ АН УРСР», «З досвіду роботи ЛНБ АН УРСР», «Ювілейні дати». З часом, відповідно до змісту матеріалів, що їх автори подавали до збірників наукових праць, визначилися розділи, які з невеликими змінами повторювалися: «Книжкові й рукописні фонди», «Книгознавство. Бібліографія. Бібліографознавство», «З досвіду роботи». У збірнику «Книга і бібліотека на службі науки» (1978) вперше окремим розділом було виділено бібліографію.

У науково-дослідній роботі бібліотека велику увагу приділяла книгознавчому аспекту, який був спрямований на розкриття її унікальних фондів. Тому у її збірниках з'являються статті про рідкісну книжкову колекцію з білорусистики, яку зібрав і подарував бібліотеці професор І. Свенціцький (автор Р. Біганський);

про академічні видання у фондах бібліотеки, починаючи з другої половини XVIII ст. (автор М. Вальо); про перші навчальні книги, зокрема «Буквар», який видав І. Федоров у Львові (1574), пише тодішній директор Є. Стасюк; про книги XVI–XVIII ст. із фондів бібліотеки (автор Р. Біганський).

Уже в першому тематичному збірнику наукових праць («Скарбниці знань», 1972), намагаючись ознайомити широку наукову громадськість із науковими і культурними скарбами рукописних матеріалів бібліотеки, було опубліковано чотири джерелознавчі статті: «Лист Василя Стефаника з останнього року життя» (автор В. Лучук); «Нові документи про роботу І. Франка та інших учених над рукописними джерелами» (автор О. Дзьобан); «Неопублікований твір С. Коваліва з історії дореволюційного Борислава» (автори О. Петраш і О. Дзьобан); «Автографи українських письменників у відділі рукописів» (автор П. Баб'як).

Належне місце у збірниках займали статті, які розкривали цінні й унікальні фонди відділу мистецтва й картографічні фонди.

Теоретичні й практичні пошуки, накопичений досвід роботи працівники бібліотеки висвітлювали на сторінках збірників наукових праць у спеціальному розділі.

З кожним наступним виданням збірник поповнювався статтями джерелознавчого характеру, а деякі статті, написані на архівних матеріалах, і донині не втратили своєї наукової вартості. Лише 1993 р. бібліотека дістала можливість видавати науковий збірник як щорічник під назвою «Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України» [9].

У 70-х роках сформувалася певна система науково-дослідного поточного бібліографічного інформування за тематикою установ Західного наукового центру. 1977 р. ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР започатковує видання інформаційно-бібліографічного щорічника «Радянські Карпати» [12] (від 1988 р. — «Українські Карпати»). Укладачами покажчиків (а їх у 70-ті роки видано три) були: 1977 р. — М. А. Вальо, Л. І. Ільницька, Н. І. Кошик, О. І. Хміль, О. О. Яворська; у 1978 р. — М. П. Гуменюк, Л. С. Діденко, Н. І. Кошик; 1979 р. — Л. С. Діденко, Н. І. Кошик. Від першого випуску щорічника до сьогодні незмінним укладачем цього покажчика (у співавторстві) є Н. І. Кошик. Науковий рівень видання значно

підвищила наукова редакція, яку здійснювали провідні львівські вчені кількох інститутів ЗНЦ АН УРСР. Відповідальним редактором «Українських Карпат» був і залишається Михайло Голубець. Матеріал у покажчику згруповано у чотирьох основних тематичних розділах: 1. Природні умови і ресурси. 2. Соціально-економічний розвиток. 3. Історія. Археологія. Красзнавство. 4. Народознавство. Говори. «Метою видання було інформаційне забезпечення проблематики досліджень академічних установ Західного наукового центру, а також інших вчених і спеціалістів для сприяння їм у вивченні актуальних питань соціально-економічного, науково-технічного, екологічного і культурного розвитку Карпатського регіону. Цей проєкт успішно реалізується завдяки вдало обраному територіальному об'єкту та різносторонній тематичній спрямованості щорічника» [12, с. 342].

У 70-ті роки ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР продовжує видавати розпочатий 1959 р. «Зведений покажчик періодичних видань капіталістичних країн, які одержали наукові бібліотеки міста Львова за ... роки». За цей період було видано два покажчики: 1971 р. — восьмий рік видання — дані за 1967–1970 рр., укладачами якого були: О. Д. Кізлик (ЛНБ ім. В. Стефаника), С. С. Наумов (НБ Львів. ун-ту ім. І. Франка), Л. М. Попова (наук.-техн. б-ка Львів. політехн. ін-ту). Подано перелік 18 бібліотек-учасниць «Зведеного покажчика...», який складається з двох розділів: алфавітного покажчика періодичних видань і систематичного покажчика, в якому подано перелік журналів за тематикою: фізико-математичні, геолого-географічні, біологічні науки і т. д. Починаючи з 1971 р., видання виходить форматом 84 x 108/32 (до того — 70 x 108/16).

1978 р. було видано дев'ятий випуск покажчика, до якого, враховуючи побажання читачів, включили також періодичні видання тодішніх соціалістичних країн і журнали суспільно-політичного змісту зарубіжних країн в цілому. Тому в назві покажчика замість слів «капіталістичних країн» — вжито «зарубіжних країн». Укладачами цього випуску були: О. Д. Кізлик (ЛНБ ім. В. Стефаника), Л. О. Грищенко (НБ Львів. ун-ту ім. І. Франка), Д. С. Михальчишин (Львів. держ. обл. б-ка ім. Я. Галана). Це видання мало великий попит у читачів, але через фінансові труднощі бібліотеки перестали отримувати зарубіжні періодичні видання, тому 1998 р. вийшов останній, 28-й, випуск покажчика.

Від 1977 р. планувалося видавати щорічний бібліографічний покажчик праць співробітників усіх наукових установ ЗНЦ «Львівські установи Західного наукового центру АН УРСР». Але вийшов тільки один випуск (О. Г. Бербека, Н. Г. Теребейчик, О. І. Хміль, 1977)*. У ньому зібрано літературу за 1940–1976 рр., покажчик анований, додано алфавітний покажчик авторів, назв книг і статей, описаних під назвою. Видання не продовжувалося через те, що видавалися бібліографічні персоналії вчених, а також бібліографії праць окремих наукових установ.

Важливим аспектом наукової діяльності бібліотеки були ретроспективні бібліографічні покажчики за тематикою установ ЗНЦ АН УРСР, зокрема, з проблем економіки і механіки, з суспільно-політичної діяльності.

Оскільки на початку 70-х рр. ХХ ст. бібліотека повернулася в систему АН УРСР, то в її репертуарі з'явилися видання, призначенням яких було сприяти розвитку науки і виробництва у західному регіоні. Для визначення тематики бібліографічних праць природознавчих й точних наук, і для підвищення їх якості бібліотека зміцнювала контакти з ученими інститутів ЗНЦ АН УРСР — наукові співробітники відповідного профілю були не лише науковими редакторами, а й безпосередніми укладачами покажчиків. Так, 1973 р. бібліограф Н. Ф. Чернюк разом з інженером А. Я. Бельченком уклала покажчик літератури «Типизация технологических процессов и групповой метод обработки деталей», який є третім випуском у серії покажчиків ЛНБ ім. В. Стефаніка для надання допомоги підприємствам у використанні накопиченого досвіду, полегшення розшуку потрібних матеріалів з автоматизації технологічних процесів у машинобудуванні. У ньому зібрано вітчизняну і зарубіжну літературу за 1961–1971 рр. і частково за 1960 р. Матеріали згруповано за алфавітом у 22 розділах. Призначений покажчик для інженерно-технічних працівників промислових підприємств, новаторів виробництва, працівників проектних організацій. Більшість матеріалів ановано, складено іменний покажчик.

Для впровадження досвіду передових підприємств країни в справі управління якістю продукції цього ж року у співпраці із ЗНЦ АН УРСР було укладено, як зауважив у рецензії М. Гуменюк [7],

* Тут і далі в дужках зазначено прізвища укладачів покажчиків та рік видання.

«для масового читача» ретроспективний бібліографічний покажчик «Управление качеством продукции» (О. Г. Бербека, М. П. Дубовик, Л. І. Ільницька, Т. Є. Крупей, Н. І. Олійник, Є. В. Слюсаренко, Н. Г. Терейчик, О. І. Хміль, Н. Ф. Чернюк, О. О. Яворська, 1976). Науковим редактором цього видання був учений відповідного профілю — кандидат економічних наук Є. Т. Удовиченко. Покажчик підготовлено до Всесоюзної наради з комплексної системи управління якістю продукції, яка відбулася влітку 1976 р. у Львові. У ньому зібрано літературу українською й російською мовами за 1970–1976 рр. Матеріали систематизовано у трьох розділах. Допоміжний апарат — іменний, географічний покажчики і список журналів і газет, матеріали з яких включено до покажчика.

1979 р. кандидат економічних наук Л. А. Олексович і бібліографи О. Г. Бербека й Н. І. Олійник уклали покажчик «Социальное управление», який включає літературу за 1966–1975 рр. Матеріал систематизовано у двох частинах і 16 розділах з тематичними внутрішніми рубриками. Зібрано хронікальні матеріали про з'їзди, конференції, наради з питань соціального управління, також подано бібліографію до теми. Допоміжний апарат — іменний покажчик авторів і редакторів; список періодичних видань, включених до покажчика.

Упродовж 1970-х років працівники ЛНБ ім. В. Стефаніка АН УРСР були змушені укладати ідеологічно заангажовані покажчики, кількість яких у 70-ті роки помітно збільшилась, зокрема, йдеться про видання, присвячені діяльності КПРС, СРСР і дружбі народів, пропаганді соціалістичного способу життя і викриттю українських «буржуазних націоналістів» й інших «ворогів» народу.

Так, було видано рекомендаційні покажчики: «Образ В. І. Леніна в українській радянській художній літературі» (М. О. Мороз, Б. О. Альберт, Г. Є. Оліфанова, О. І. Омельченко, І. З. Райскін, Т. Г. Страшевська, А. П. Тарапата, 1970). Для пропагандистів, лекторів, викладачів шкіл, профтехучилищ, технікумів і середніх спеціальних закладів, студентів призначався покажчик «Виховання учнівської молоді в дусі патріотизму та пролетарського інтернаціоналізму» (Є. М. Лазеба, І. К. Ульгурська, 1974); 30-річчю Перемоги був присвячений покажчик «Советские разведчики в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов» (О. П. Куш, В. Ф. Перцов, 1975);

каталог книжково-ілюстративної виставки «Образ В. І. Леніна в кіно і театральному мистецтві» (С. Ф. Семенова, Є. П. Наконечний, 1970); бібліографічний покажчик: «Західні області Української РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу. 1941–1945 рр.» (С. П. Костюк, Н. І. Олійник, О. І. Омельченко, Н. Ф. Чернюк за участю Л. І. Ільницької, 1972), в якому зібрано матеріали від початку війни до 1970 р., більшість позицій анотовано, допоміжний апарат — іменний покажчик і список періодичних видань, використаних у бібліографічному покажчику.

Книги і журнальні статті про будівництво в нашій країні соціалізму і комунізму, економічний і культурний розквіт усіх народів СРСР зібрано у покажчику «Радянському Союзу п'ятдесят років» (Л. І. Ільницька, С. П. Костюк, 1972), який був знятий цензурою за включення книги про Україну П. Шелеста. У переробленому вигляді мав назву «Братня сім'я народів СРСР» (Л. І. Ільницька, С. П. Костюк, 1974).

Покажчик «Зовнішньоекономічні зв'язки СРСР на сучасному етапі» (Є. М. Лазеба, 1975) було підготовлено для пропаганди літератури з цієї проблематики за 1971–1974 рр.

Мета покажчика «Піднесення матеріального і культурного рівня життя радянського народу — головне в діяльності КПРС» (Н. І. Олійник, 1975) визначена у передмові — «зібрати матеріали, які висвітлюють діяльність КПРС у здійсненні рішень з'їздів КПРС про неухильне підвищення матеріального і культурного рівня життя радянського народу». У покажчику «Антинародна діяльність уніатської церкви на Україні» (Л. І. Ільницька, 1976) вперше зібрано наукову, науково-популярну, художню літературу і публіцистику, в основному, радянські публікації, які були ідеологічно заангажовані. Те саме можна сказати і про покажчик «Реакційна суть ідеології і політики українського буржуазного націоналізму» (М. А. Вальо, 1976), до якого увійшла література, видана в 1945–1975 рр. українською і російською мовами. У каталозі «Плакаты периода Великой Отечественной войны Советского Союза, 1941–1945 гг.» (Н. І. Іванова, Я. В. Янчак, 1976) за хронологією подано 327 плакатів (1941–1945), що зберігаються у відділі мистецтв ЛНБ ім. В. Стефаника. Літературу про Ради як основу соціалістичної держави подано у покажчику «Робота Рад депутатів трудящих» (М. В. Кострова, 1977).

Декілька показчиків видано до ювілейних державних дат: «Вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на розвиток революційно-визвольного руху на західноукраїнських землях» (О. Д. Кізлик, Н. Г. Терейчик, 1977), «Антифашистский конгресс работников культуры во Львове в 1936 г.» (М. А. Вальо, Є. Н. Лазеба, Н. І. Олійник за участю канд. іст. наук Я. С. Ляльки, 1978), «Конституція розвинутого соціалістичного суспільства» (М. В. Кострова, О. І. Хміль, 1978), «Навіки разом» (Н. Г. Терейчик, 1979), «Дети в современном мире» (М. П. Дубовик, 1979).

Ці праці, як і вся радянська суспільно-політична бібліографія, «з відомих причин обмежувались бібліографуванням лише радянських джерел, повністю ігноруючи зарубіжні, зокрема націоналістичні та релігійні видання, отож — були однобокими і тенденційними. Не було й натяку на будь-яку, а тим паче наукову дискусію з ідеологією, яку «викривали», видання мали суто пропагандистський характер» [3, с. 194]. М. А. Вальо у статті «Діяльність відділу наукової бібліографії 1963–2010 рр.» зазначає: «Свідченням того, наскільки пильним був партійний і цензурний нагляд над виданнями бібліотеки, був факт, що за включення до бібліографічного показника «Радянському Союзові — п'ятдесят років» (1972) праці проскрибованого на той час першого секретаря ЦК КПУ П. Шелеста «Україно наша Радянська», на одного з укладачів С. Костюка було накладено суворе партійне стягнення. А запланований показник змісту центрального партійного органу КПУ «Комуніст України» (Н. Олійник), зміст багатьох річників якого вже було розписано, взагалі було вилучено з виконання і з плану. Причина була зрозумілою, адже зміст цього видання розкривав реакційну й антинародну діяльність компартії України 1920–1940 рр.» [3, с. 194-195].

За цей період працівники бібліотеки уклали шість систематичних показчиків змісту періодичних видань: «Народ», 1890–1895 (П. Г. Баб'як, 1970); «Світ», 1881–1882 (П. Г. Баб'як, 1970); «Життя й революція», 1925–1934 (Н. М. Рева, 1970); «Хлібороб», 1891–1895 (П. Г. Баб'як, В. І. Хома, 1971); «Физико-химическая механика материалов», 1965–1975 (Н. Ф. Чернюк, О. О. Яворська, 1976); «Громадський друг», «Дзвін», «Молот», 1878 (П. Г. Баб'як, 1978).

Серед покажчиків змісту журналів, виданих у 1970-х роках у ЛНБ ім. В. Стефаника, науковий характер має покажчик змісту журналу «Физико-химическая механика материалов», 1965–1974 (Н. Ф. Чернюк, О. О. Яворська за участю В. Г. Голубець, відп. ред. академік АН УРСР Г. В. Карпенко, 1976) — єдиного періодичного видання з цієї тематики, що не має аналогів у світовій періодиці. Покажчик інформує про публікації на сторінках цього видання за перші 10 років його існування. Матеріал у покажчику систематизовано в 16 тематичних розділах, назви яких відображають основні напрями розвитку науки з цього питання. Хронологічне розміщення матеріалу дозволяє простежити розвиток цієї галузі науки і полегшує пошук публікацій. Позиції у покажчику пронумеровано, складено іменний покажчик.

За свідченням завідувача відділу наукової бібліографії ЛННБ України ім. В. Стефаника Л. І. Ільницької, у багатьох статтях серед авторів не назване прізвище Романа Крип'якевича. Цензура зобов'язала укладачів покажчика викреслити його, оскільки в той час він зазнав переслідувань з боку влади через зв'язки з дисидентським рухом.

У систематичному покажчику змісту щомісячника «Життя й революція», 1925–1934 (Н. М. Рева, 1970) укладач подала велику передмову про журнал, який згуртував навколо себе кращих представників так званої пролетарської літератури. Рубрики покажчика лише частково збігаються з назвами розділів журналу. Слід відзначити, що у журналі, в роботі якого брали участь відомі бібліографи Ю. Меженко, М. Яшек, Ф. Максименко, Д. Балака, на високому рівні готувався розділ бібліографії. Покажчик не має суцільної нумерації, тому іменний покажчик складено посторінково.

Кандидат філологічних наук Нінель Королевич у рецензії на цей покажчик відзначила, що він «є першим виданням, що знайомить із найрізноманітнішими матеріалами, надрукованими в українському радянському літературно-художньому та суспільно-політичному журналі 20–30-х рр.». Далі звернуто увагу на те, що «Н. М. Рева врахувала досвід багатьох бібліографів (як російських, так і українських), що склали такі покажчики, і виробила зручну схему розміщення літератури, яка забезпечує науково-обґрунтовану систематизацію матеріалів журналу «Життя

й революція», вказує «на низький рівень поліграфічного оформлення покажчика» і висловлює побажання, що «доцільно було б забібліографований матеріал суцільно пронумерувати, тоді б було зручніше користуватися іменним покажчиком. Після бібліографічного опису окремих статей, з назви яких не зрозуміло, про що там йдеться, слід було б подавати хоч короткі анотації» [11].

У цей період низку систематичних покажчиків змісту дозволених, тобто прогресивних, періодичних видань уклав П. Баб'як. Укладаючи покажчики змісту журналів «Народ»; «Світ»; «Громадський друг», «Дзвін», «Молот», автор систематизував матеріали за тим самим принципом, якого дотримувались І. Франко й М. Павлик, укладаючи зміст самих журналів. Покажчик змісту журналу «Світ» майже неанотований, тому іноді важко зрозуміти, про що йдеться у публікаціях.

Покажчик «Громадський друг», «Дзвін», «Молот», 1878» цікавий тим, що в ньому подано ілюстративний матеріал, який відображає структуру журналу (ілюстрація змісту) й матеріали, що в ньому друкувалися (уривки статей, художніх творів).

В. Лучук у рецензії на систематичні покажчики змісту часописів, які були видані в ЛНБ ім. В. Стефаника, зазначав, що, шукаючи відповіді на різні питання, «найкращу пораду й допомогу дадуть покажчики періодичних галицьких видань, біля керма яких стояв Франко». Завдяки систематичним покажчикам змісту часописів «Друг», «Жите і слово», «Світ» і «Народ» «читацький загал має тепер надійні путівники до видань, які стали вже бібліографічною рідкістю. Під маркою Львівської наукової бібліотеки виходять цінні книжечки, які є своєрідними ключами до наших духовних надбань. Шкода лише, що надто вже «куці» їх тиражі, і навряд чи й усі районні бібліотеки мають під руками ці ключі, які допомагають вичерпно інформувати допитливих, по науковому задовольняти читацькі запити кожного...» [14].

У виданні Книжкової палати «Бібліографічні посібники УРСР, 1976–1980» зазначено, що «ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР продовжала начатую в 1967 году роботу по раскрытию содержания западноукраинских периодических изданий, которые издавали И. Франко и М. Павлык. В 1978 году библиотека выпустила

указатель содержания журнала «Громадський друг», сборников «Дзвін» и «Молот». Он явился дополнением к ранее опубликованным указателям содержания журналов «Друг», «Народ», «Світ», «Хлібороб», «Життя і слово», которые в дальнейшем могут служить основой для создания сводного указателя содержания дореволюционных прогрессивных периодических изданий Украины. При подготовке этих указателей сложилась, в целом, стабильная методика библиографирования материала, о чем свидетельствует систематическая группировка записей, наличие вспомогательного указателя фамилий авторов, псевдонимов и криптонимов» [5].

1971 р. вийшов друком покажчик змісту матеріалів, опублікованих у газеті «Хлібороб», 1891–1895 (П. Г. Баб'як, В. І. Хома). Принцип класифікації в ньому тематичний. Оскільки на сторінках газети переважали статті з критикою експлуататорських класів, про тяжке економічне й політичне життя робітників і селян, то найоб'ємнішим у покажчику є розділ «Статті суспільно-політичні та економічні». У розділі художньої літератури найбільше місця зайняли твори І. Франка, Лесі Українки, Леся Мартовича. Враховуючи побажання, висловлені в рецензіях на попередні покажчики, укладачі зібрали і подали «Основну літературу про газету «Хлібороб».

Недоліком цих видань було те, що матеріали в основній частині покажчиків нумеровані, що знижує роль допоміжного апарату.

Після повернення бібліотеки в систему АН УРСР вона продовжувала активно пропагувати художню літературу, хоч перед нею були поставлені інші завдання, а саме — популяризація наукової літератури й інформаційно-бібліографічне обслуговування вчених ЗНЦ АН УРСР. У 70-ті роки бібліотека видає чотири бібліографічні покажчики — персоналії українських літераторів, два з яких — рекомендаційні.

Готуючи рекомендаційний покажчик «Іван Вишенський. Григорій Сковорода» (В. І. Лучук, 1970), укладач ставив за мету допомогти читачам ознайомитися з творчістю двох видатних письменників, а працівникам бібліотек, вчителям середніх шкіл — у виборі літератури про життя і творчість І. Вишенського й Г. Сковороди, в організації книжкових виставок, лекцій, бібліографічних оглядів.

У рецензії на це видання П. Баб'як зазначив, що «сумлінно опрацьовані матеріали «Література про Григорія Сковороду». Тут подано основну літературу про письменника, яка вийшла у нас за останні десять років. Кропітку роботу провів В. І. Лучук, збираючи й опрацьовуючи матеріали для останнього, четвертого розділу — «Образ Григорія Сковороди в українській літературі».

Далі рецензент висловлює побажання, що «варто було окремо виділити розділ «Переклади творів Г. С. Сковороди мовами народів СРСР». Можна було б сказати декілька слів і про переклади на іноземні мови. Дуже прикро, що цінні бібліографічні покажчики видаються досить малими тиражами і зразу ж після виходу в світ стають бібліографічною рідкістю» [1].

Рекомендаційний бібліографічний покажчик «Леся Українка» (М. О. Мороз, 1971) було укладено, щоб допомогти бібліотекарям підготувати й провести святкування 100-річчя від дня народження письменниці. Покажчик охоплює відомості про основні видання творів поетеси українською мовою і російські переклади, а також відомості про основну критичну літературу за 1945–1970 рр.

1972 р. ЛНБ ім. В. Стефаника видала фундаментальну працю «Леся Українка: бібліографічний покажчик. 1884–1970» (М. В. Булавицька, М. О. Мороз), яка мала завдання якнайповніше зібрати літературу до 100-річчя від дня народження великої письменниці. Однак «за введення у бібліографічний покажчик, присвячений Лесі Українці, кількох хронікальних заміток про поетесу із зарубіжної «націоналістичної» преси» [3, с. 191] було звільнено бібліографа ЛНБ ім. В. Стефаника М. О. Мороза. Укладачі згрупували матеріал у два великі розділи. У першому подано твори Лесі Українки: збірки (із розкриттям змісту і зазначенням рецензій), публікації, переклади творів Лесі Українки і тих, які переклала поетеса, й ін. Другий зібрав літературу про життя і творчість Лесі Українки українською й іноземними мовами. Окремо подано бібліографію бібліографії. До видання складено допоміжні покажчики: тематично-предметний, алфавітний покажчик назв окремих видань творів Лесі Українки, алфавітний покажчик назв окремих видань творів Лесі Українки у російських перекладах, алфавітний покажчик назв творів Лесі Українки, алфавітний покажчик імен і назв збірників.

1972 р. Є. М. Лазеба і тодішній науковий співробітник Інституту суспільних наук М. А. Вальо уклали бібліографічний покажчик «Ірина Вільде», який охоплює основні видання творів письменниці, публікації і передруки в збірниках, журналах і газетах за 1939–1971 рр. Виокремлено статті Ірини Вільде на літературні й політичні теми, її рецензії на художні твори, театральні постановки, а також виступи і кореспонденції. При збиранні матеріалів про переклади творів Ірини Вільде укладачі зверталися до московських, ленінградських і республіканських бібліотек з проханням надіслати потрібні матеріали. Довідковий апарат: іменний покажчик і список періодичних видань, використаних у покажчику. Один з упорядників цього покажчика, М. А. Вальо, згадує, що з нього «було вилучено весь розділ про дорадянську творчість письменниці як націоналістичну, а також передмову до покажчика «Через місток пам'яті», яку написала сама письменниця, де йшлося про значення бібліографії у її творчій біографії» [3, с. 192].

У 70-ті роки у жанрі бібліографічної персоналії особливої популярності набули бібліографічні покажчики, які відображали міжлітературні зв'язки. Першим таким виданням був покажчик «Етель-Ліліан Войнич і Україна» (В. Т. Полек, 1970), присвячений англійській письменниці.

Зв'язкам російських письменників з українською літературою було присвячено три покажчики, видані в 70-х роках.

Є. М. Лазеба уклала бібліографічні покажчики «М. О. Некрасов і українська література» (1972) і «Л. М. Толстой і Україна» (1978). В останньому досить повно зібрано відомості про українські переклади творів письменника за 1884–1978 рр.; матеріали про зв'язки Л. М. Толстого з Україною, праці українських літературознавців і критиків про життєвий і творчий шлях письменника, вплив його творчості на українську літературу; про вшанування пам'яті російського письменника в Україні. Покажчик анотований. Допоміжний апарат складається з таких покажчиків: російських назв творів Л. М. Толстого; назв українських перекладів і переробок творів письменника; іменного покажчика; списку використаних періодичних видань.

У рецензії на це видання зазначено, що «його складання вимагало від головного бібліографа бібліотеки Є. М. Лазеби кількох

років копійкою праці. Виявлено чимало невідомих або маловідомих дореволюційних перекладів творів Л. М. Толстого» [13].

Матеріали про зв'язки М. О. Шолохова з українською літературою збрала Л. І. Ільницька, уклавши 1978 р. бібліографічний покажчик «М. О. Шолохов і Україна», в якому вперше зробила спробу зібрати відомості за 1927–1978 рр. про видання творів М. Шолохова в УРСР та їх переклади українською мовою, матеріали про багатогранні зв'язки М. Шолохова з Україною: книги, журнальні і газетні статті, статті зі збірників, рецензії на театральні вистави й кінофільми за творами М. Шолохова, вірші, присвячені письменникові, фотографії. Літературу подано українською та російською мовами.

У рецензії на покажчики «Л. М. Толстой і Україна» й «М. О. Шолохов і Україна» М. А. Вальо зауважила, що джерелом інформації для укладача покажчика «Л. М. Толстой і Україна» «були не лише видання загальної вітчизняної бібліографії і спеціальні бібліографії про Толстого, а й сама творчість письменника, зосереджена в повному, дев'яностотомному виданні, а також спогади людей з його найближчого оточення, записи та помітки, зроблені рукою Толстого на полях книг яснополянської бібліотеки» [4]. Покажчики відзначаються «грунтовністю бібліографічного дослідження та повнотою зібраних матеріалів... Порівняно з бібліографією про Л. Толстого матеріали покажчика «М. О. Шолохов і Україна» відображають новий етап українсько-російських літературних взаємин».

Того ж року вийшов покажчик «Твори Івана Франка мовами народів СРСР» (М. О. Мороз, 1972). Федір Погребенник у рецензії на це видання зазначив, що у покажчику «з великою скрупульозністю зафіксовано твори Франка, перекладені мовами народів СРСР, критичну літературу про видатного письменника, що виходила окремими книжками чи в періодичних виданнях союзних і автономних республік. На прикладі творчості класика нашої літератури це видання показує плодотворне взаємозбагачення літератур братніх народів» [17]. П. Баб'як у рецензії зауважив, що «М. Мороз з максимальною повнотою зібрав відомості для покажчика. Він використав величезну кількість бібліографічних довідок, надісланих на його прохання з різних бібліотек союзних і автономних республік СРСР, а також численні літописи друку, прикнижкову та

підрядкову бібліографію в дослідженнях, присвячених Іванові Франку, тощо. Для зручності пошуку тих чи інших матеріалів у покажчику укладач подав назви журналів і газет, у яких друкувались переклади творів І. Франка та критична література так, як вони звучать в оригіналі» [2].

У 70-ті роки було видано лише два персональні бібліографічні покажчики, присвячені українським митцям. С. П. Костюк уклав бібліографічний покажчик «Осип Курилас» (1970), присвячений українському художникові. Він уклав також бібліографічний покажчик «Василь Касіян» (1976), приурочений 80-річчю від дня народження і 60-річчю творчої діяльності народного художника СРСР, дійсного члена Академії мистецтв СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Шевченка.

У рецензії А. Попов відзначив, що його упорядник «доклав чималих зусиль, наполегливості й дослідницького завзяття, зігрітого любов'ю до нашого видатного митця, щоб повною мірою відтворити велетенську спадщину ...Василя Касіяна». Рецензент зауважив, що «це серйозне наукове дослідження було б повнішим, якби воно містило ще такий важливий розділ, як «Основні віхи життя і творчості В. Касіяна». Безумовною заслугою укладача є те, що він зміг дослідити і виявити місцезнаходження переважної більшості оригіналів графічної спадщини В. Касіяна» [19].

Наприкінці 70-х років львівські бібліографи долучилися до укладання персональних бібліографічних покажчиків серії «Біо-бібліографія вчених Української РСР», уклавши покажчик, який відображав науковий доробок академіка АН УРСР Георгія Володимировича Карпенка. Вступну статтю «Життєвий і творчий шлях Г. В. Карпенка» написав Г. Г. Максимович. Подано основні дати життя, наукова, науково-організаційна, педагогічна і громадська діяльність відомого вченого в галузі механіки матеріалів і деталей машин. Праці Г. В. Карпенка зібрано у бібліографічний покажчик, який включає літературу про життя й діяльність вченого, покажчик друківаних праць (за хронологією), покажчик співавторів і співредакторів, іменний покажчик.

Не втратили своєї наукової вартості видання бібліотеки 70-х років, які розкривають зміст її рідкісних і цінних фондів.

1970 р. Я. Д. Ісаєвич уклав каталог «Львівські видання XVI–XVIII ст.», до якого увійшли видання друкарень Івана Федорова (1574), Львівського Успенського Ставропігійського братства (1592–1788) і Ставропігійського інституту від часу його заснування (1789) до 1800 р. Каталог складено в основному за примірниками відділу рідкісної книги Львівської державної наукової бібліотеки АН УРСР, в описі подано такі елементи: назва книги, рік видання, формат, кількість сторінок, дата випуску книги, наклад і прізвище друкаря, посилання на бібліографічні й інші джерела, в яких описано історію конкретного видання.

«Автографи українських і російських письменників», які зберігаються у відділі рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника, зібрав в анотованому покажчику під такою назвою П. Г. Баб'як (1976). Серед автографів видатних діячів найбільшу цінність становлять факсиміле українських письменників М. Шашкевича, Я. Головацького, В. Гнатюка, М. Возняка, Марка Вовчка, М. Устияновича, Ю. Федьковича, П. Грабовського, М. Коцюбинського, Панаса Мирного, Лесі Українки, І. Франка, В. Стефаника й ін. Цей покажчик є першим випуском серії бібліографічних довідників, покликаних розкрити рукописні фонди бібліотеки.

Поява цього видання викликала написання декількох рецензій. Так, В. Іванишин зазначив, що «опис матеріалів продумано таким чином, щоб максимально спростити їх пошук; цьому сприяють розділи «Покажчик назв автографів та обширний «іменний покажчик», в якому подано основні псевдоніми українських письменників...» [8].

У рецензії Агентства преси «Карпати» на цей покажчик зазначено, що до нього «включено 755 автографів оригінальних і перекладних художніх творів, статей, рецензій, листів, фольклорних матеріалів, записних книжок 52 письменників, зокрема Івана Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, О. Кобилянської, І. Нечуя-Левицького, В. Стефаника...» [10].

Особливої уваги заслуговує анотований покажчик «Особисті архівні фонди відділу рукописів» (Є. М. Гуменюк, П. Г. Баб'як, О. О. Дзьобан, 1977), який містить описи понад 170 архівних зібрань. Тут подано рукописи письменників, не включені у видання «Автографи...», численні автографи й інші матеріали художників, композиторів, громадських і культурних діячів, науковців. Кожне з

них, включаючи цілі архівні колекції, нараховує сотні і тисячі позицій, а архів відомого українського бібліографа Івана Калиновича налічує 100 тис. карточок і листків. Показчик, складений на рівні вимог сучасного архівознавства, є важливим довідково-інформаційним посібником для дослідників.

У рецензії на цей показчик Р. Міщук відзначив: «У процесі підготовки видання упорядники виконали величезну роботу: переглянуто всі фонди, визначено зміст і джерельну цінність документів. Робота ускладнювалася ще й тим, що до складу фондів входять рукописи різними слов'янськими й багатьма західноєвропейськими мовами. Упорядникам часто доводилося вести копітки розшуки навіть для того, щоб встановити точні дати народження й смерті, імена та по-батькові окремих фондоутворювачів, які не зафіксовані в існуючих довідкових виданнях». Далі рецензент висловив свої зауваження: «Рекомендаційні завдання анотованого показчика, даючи простір дослідницьким пошукам упорядників, вимагали від них чітких оцінок, сконденсованого викладу, максимуму інформації на мінімальній площі. З цього погляду не всі статті видання вийшли рівноцінними. Так, в окремих наявна достатня інформація про особу фондоутворювача, але опис фондових матеріалів зводиться, власне, до переліку документів, без встановлення характеру важливіших з них (статей, мемуарів тощо). В іншому ж випадку довідкові відомості про персоналії надто скупі, недостатні... А поряд із цим окремі описи (напр., фондів Ф. Науменка, Г. Остермана) містять багато другорядного, порушуючи загальноприйнятий у такого типу виданнях принцип відбору й подачі інформації. На жаль, обсяг видання не дозволив упорядникам подати відомості про стан обробки матеріалів кожного фонду та публікацій тих чи інших джерел, про час і спосіб придбання фонду. А дані такого характеру цікаві, зокрема, для літературознавців, фольклористів, — скажімо, стосовно зібрань М. Шашкевича, І. Вагилевича, Я. Головацького, В. Гнатюка, М. Возняка та ін.» [16].

В. Іванишин у рецензії на це ж видання зазначає: «Цінно, що у книзі подаються досить повні відомості про кожну особу, а також список періодичних видань, альманахів і збірників, іменний та географічний показчики» [8].

Аналізуючи покажчики «Автографи...» й «Особові архівні фонди...», В. Іванишин зазначив, що «ці і подібні видання однієї з найбільших бібліотек республіки мають винятково важливе значення, бо вони не лише засвідчують наявність в активі нашої духовної культури матеріалів, цінність яких з роками зростає, але й роблять їх загальнодоступними. Інформативна і пізнавальна вартість таких видань безсумнівна, тому доцільно, щоб вони були не тільки у великих, переважно наукових та вузівських бібліотеках» [8].

В описі «Рукописи архіву М. С. Шашкевича» (О. О. Дзьобан, 1979) зібрано матеріали, які зберігаються у відділі рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР. Творчі рукописи Маркіяна Шашкевича — це його оригінальні поезії, публіцистика, переклади. Значне місце в архіві письменника займають фольклорні записи, переклади й переспіви; варті уваги численні виписки з російської та інших слов'янських літератур. Зберігаються чотири листи поета і чотири листи до нього. Допоміжний апарат складається зі списку скорочень, іменного покажчика, ілюстрацій (автографи поезій М. Шашкевича, листів).

Призначення спеціального тематичного каталогу «Нотолінійні рукописи XVII–XVIII ст.» (Ю. П. Ясиновський за участю О. О. Дзьобана, 1979) — подати дослідникам музичної культури епохи феодалізму науково опрацьовану джерельну базу вітчизняних нотномузичних пам'яток. У цьому каталозі подано опис однієї з найбільших збірок Львова — колекції нотних рукописів до XVIII ст. включно, які зберігаються у ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР, — всього 165 од. зб., що становить велику наукову й мистецьку вартість. Особливу цінність у цій збірці мають найдавніші ірмологіони кінця XVI — середини XVII ст., яких тут нараховується 12 — майже половина всіх зафіксованих ірмологіонів у найбільших сховищах Москви, Санкт-Петербурга, Києва, Вільнюса й в інших колекціях Львова. Для ефективного використання каталогу до нього складено допоміжні покажчики: іменний, географічний, предметний, список переписувачів нотолінійних ірмологіонів, список художників, які працювали над їхнім оформленням, список скорочень й умовних позначень використаної літератури, ілюстрації.

Раритетні експонати відділу рідкісної книги зібрано у каталозі виставки «400-річчя «Букваря» Івана Федорова» (І. Й. Пекарська,

1977). До нього увійшли видання, які є найбільш цінною частиною бібліотечної збірки букварів і підручників для початкового навчання.

У каталозі описано 239 видань букварів різних років. Каталог має розділи: Стародруковані букварі (1574–1800); Букварі ХІХ — початку ХХ ст.; Радянські букварі; Букварі латинським шрифтом; Література про «Буквар» Івана Федорова.

Каталог частково анотований, додано іменний і географічний покажчики. До кожної книги наведено шифр, під яким вона зберігається у ЛНБ ім. В. Стефаника. Видання ілюстроване.

До 400-річчя книгодрукування в Україні ЛНБ ім. В. Стефаника видала каталог «Інкунабули Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника Академії наук УРСР» (Р. Я. Луцик, 1974). Після пограбування бібліотеки під час Другої світової війни у збірці інкунабул ЛНБ ім. В. Стефаника із 400 залишилося 39 книг, в т. ч. один дублет і два фрагменти.

У каталозі подано повний перелік інкунабул ЛНБ ім. В. Стефаника за алфавітом із зазначенням автора, назви книги, місця видання, формату, кількості аркушів, відомостей про фізичний стан примірника інкунабули (дефекти, наявність ініціалів, рубрик і гравюр, оправ, маргіналії, шифр). Подаються посилання на найбільш відомі бібліографічні джерела, в яких є докладні описи інкунабули. Каталог має допоміжні покажчики: друкарів і видавців за місцевостями (складений за алфавітом місцевостей за теперішньою назвою); років виходу у світ інкунабул; покажчик відповідності номера інкунабул, описаних у найбільш відомих бібліографіях, порядковим номерам цього каталогу; список умовних позначень довідкової літератури; список прийнятих скорочень.

У покажчику є вісім ілюстрацій: репродуковано перші й останні аркуші деяких інкунабул, аркуші з ініціалами, ілюстраціями.

Окремий розділ у бібліотечній діяльності становлять видання організаційних документів і методичних посібників.

У 70-х рр. для вдосконалення системи управління ЛНБ ім. В. Стефаника АН УРСР розробляються основні організаційні й регламентуючі документи бібліотеки. Серед них — «Статут Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника Академії наук Української РСР», який затвердила бібліотечна рада при Президії АН УРСР 1973 р., а також інструктивно-методичні матеріали загальнобібліотечного

характеру: «Норми на основні процеси бібліотечно-бібліографічної роботи Львівської державної наукової бібліотеки Академії наук УРСР» (1970), «Пам'ятка для наукової організації праці в бібліотеці» (1971), «Організаційні документи Бібліотеки» (1975), де зібрано 39 складених і чинних інструктивно-методичних і технологічних документів; «Інструкція по боротьбі з помилками відділу опрацювання і каталогів Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника АН УРСР» (1976), «Інструкція по виявленню, пред'явленню і обліку браку в редакційно-видавничому відділі ЛНБ АН УРСР» (1977), «Положення про соціалістичне змагання у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника АН УРСР (1977), «Скорочені таблиці бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК): розділ суспільно-політичних та гуманітарних наук» (1980).

У 1979 р. М. В. Галушко й Є. Є. Кравченко видали путівник «Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника АН УРСР», в якому подано коротку історичну довідку про бібліотеку, характеристику фондів і структури бібліотеки, інформацію про систему її каталогів, галузеві й спеціалізовані читальні зали, довідково-бібліографічну й інформаційну діяльність, вміщено перелік літератури про львівську книгозбірню. Також є короткі відомості про мережу бібліотек ЗНЦ АН УРСР.

У 1971 р. доцент В. Г. Горбачук уклав бібліографічний покажчик «Методика викладання української мови» (1971), в якому подано надруковані в УРСР книги, брошури, статті з журналів, збірників, республіканських газет за 1945–1965 рр., які стосуються вивчення української мови в дошкільних закладах, початкових і середніх школах, технікумах, вищих навчальних закладах. Матеріал розміщений за тематичним принципом, частково анотований, рецензії подаються після опису. Іменний покажчик склала бібліограф Львівської державної наукової бібліотеки АН УРСР О. Г. Бербека. У виданні надруковані покажчик заголовків, в якому відображено книжки і статті, описані за назвою і покажчик використаних джерел (збірників, неперіодичних і періодичних видань).

Для членів Всесоюзного добровільного товариства любителів книги, книголюбів і бібліофілів у ЛНБ ім. В. Стефаника було укладено короткий бібліографічний покажчик «На допомогу любителям книги» (О. П. Куш, 1978).

Про створення спеціального відділу, який здійснював би фахове редакційно-видавниче підготування видань бібліотеки й організував їх випуск, йшлося чи не від самого початку її заснування. Редакційно-видавничий відділ у структурі бібліотеки було створено лише 1975 р. До цього часу видання бібліотеки редагували фахівці: В. Лучук, Є. Лазеба, М. Гуменюк, Є. Кравченко й ін.

Від 1976 р. працівники відділу складають «Плани-проспекти видань Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка АН УРСР» на наступний рік, що свідчить «про зародження логістики у видавничій сфері нашої установи...» [18, с. 244].

Більшість видань мають пожовтілу від часу обкладинку, за винятком шести друків опрацьованих у палітурку. Найкраще оформлено видання «Інкунабули Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка Академії наук УРСР», який, маючи всього 40 с., опрацьований у палітурку із назвою золотим тисненням, а ілюстрації надруковано на крейдяному папері.

Майже всі видання ЛНБ ім. В. Стефаніка АН УРСР віддруковано на ротапринті, окрім «Інкунабул...», путівника «Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаніка АН УРСР» і двох бібліографічних покажчиків, які вийшли у світ з обласної книжкової друкарні Львівського обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, і три видання — у видавництві «Наукова думка» у Києві.

Наклади видань були в межах 300-500 примірників, за винятком тематичних збірників наукових праць (наклад — 1 000-1 500 прим.), бібліографічного покажчика «Леся Українка» (2 600 прим.). Найбільшим накладом за цей період було надруковано рекомендаційний покажчик літератури «Виховання учнівської молоді в дусі радянського патріотизму та пролетарського інтернаціоналізму» (5 000 прим.). Найменший наклад мали списки літератури (50-100 прим.).

Попри те, що видання 70-х років мають типові недоліки цієї доби, спричинені ідеологічною цензурою, деякі з них не втратили своєї наукової й інформаційної вартості дотепер.

1. *Баб'як П.* До ювілею Сковороди / *П. Баб'як* // Вільна Україна. — 1972. — 2 груд. — Рец. на кн.: Іван Вишенський. Григорій Сковорода : реком. покажч. л-ри / склав *В. І. Лучук*. — Львів, 1970. — 40 с.

2. *Баб'як П.* У народів вольних колі / *Петро Баб'як* // Літературна Україна. — 1973. — 23 січ. — Рец. на кн.: Твори Івана Франка мовами народів СРСР : бібліогр. покажч. / уклад М. О. Мороз. — Львів, 1972. — 86 с.
3. *Вальо М.* Діяльність відділу наукової бібліографії 1963–2010 рр. / *Марія Вальо* // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника : зб. наук. праць. — Львів, 2010. — Вип. 2 (18). — С. 181-206.
4. *Вальо М.* Сторінки літературних взаємин / *Марія Вальо* // Жовтень. — 1979. — № 1. — С. 146-148. — Рец. на кн.: Л. М. Толстой і Україна : бібліогр. покажч. / уклала Є. М. Лазеба. — Львів, 1978. — 174 с. ; М. О. Шолохов і Україна : бібліогр. покажч. / уклала Л. І. Ільницька. — Львів, 1978. — 114 с.
5. *Вовченко І. А.* Библиографические пособия универсального и многоотраслевого содержания / *И. А. Вовченко* // Бібліографічні посібники УРСР, 1976–1980 : держ. ретроспект. бібліогр. покажч. — Харків, 1985. — С. XIII-XIV.
6. *Головата Л.* Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України. 1940–2005 : історичний нарис / *Лариса Головата* // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника : [зб. наук. праць]. — Львів, 2005. — Вип. 13. — С. 144-174.
7. *Гуменюк М.* Бібліографічний покажчик / *М. Гуменюк* // Вільна Україна. — 1976. — 20 жовт.
8. *Іванишин В.* З глибин віків / *В. Іванишин* // Ленінська молодь. — 1980. — 5 квіт. — Рец. на кн.: Автографи українських і російських письменників : анот. покажч. / уклад П. Г. Баб'як. — Львів, 1976. — 208 с. ; Особисті архівні фонди відділу рукописів : анот. покажч. / уклали: Є. М. Гуменюк, П. Г. Баб'як, О. О. Дзьобан. — Львів, 1977. — 188 с.
9. *Ільницька Л.* Від тематичних збірників статей — до «Записок Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника» (1972–2007) / *Людмила Ільницька* // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника : [зб. наук. праць]. — Львів, 2008. — Вип. 1 (16). — С. 253-271.
10. Книга ...автографів / Агентство преси «Карпати» // Радянська Україна. — 1977. — 2 лют. — Рец. на кн.: Автографи українських і російських письменників : анот. покажч. / уклад П. Г. Баб'як. — Львів, 1976. — 208 с.
11. *Королевич Н.* Бібліографічний покажчик / *Нінель Королевич* // Літературна Україна. — 1971. — 5 лют. — Рец. на кн.: «Життя й революція». 1925–1934 : сист. покажч. змісту / уклала Н. М. Рева. — Львів, 1970. — 163 с.

12. *Кошик Н.* Бібліографічний покажчик «Українські Карпати» (1977–2006) як джерело інформаційного пошуку з проблем карпатознавства / *Наталія Кошик* // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника : [зб. наук. праць]. — Львів, 2008. — Вип. 1 (16). — С. 342-353.
13. Лев Толстой і Україна / Агентство преси «Карпати» // Вільна Україна. — 1978. — 15 серп. — Рец. на кн.: Л. М. Толстой і Україна : до 150-річчя з дня народження Л. М. Толстого : бібліогр. покажч. / уклала *Є. М. Лазеба*. — Львів, 1978. — 174 с.
14. *Лучук В.* Ключі до видань Каменяря / *Володимир Лучук* // Вільна Україна. — 1971. — 28 серп.
15. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника АН УРСР : іст. нарис / АН УРСР, ЛНБ ім. В. Стефаника. — Київ : Наук. думка, 1989. — 204 с.
16. *Мишук Р. С.* Особисті архівні фонди відділу рукописів / *Р. С. Мишук* // Радянське літературознавство. — 1978. — № 6. — С. 87-89. — Рец. на кн.: Особисті архівні фонди відділу рукописів : анот. покажч. / уклали: *Є. М. Гуменюк, П. Г. Баб'як, О. О. Дзьобан*. — Львів, 1977. — 188 с.
17. *Погребенник Ф.* На ниві братання літератур / *Федір Погребенник* // Друг читача. — 1973. — 19 січ. — Рец. на кн.: Твори Івана Франка мовами народів СРСР : бібліогр. покажч. / уклад *М. О. Мороз*. — Львів, 1972. — 86 с.
18. *Пономаренко М.* Видавничий репертуар Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України (1940–2008): еволюція ідеологічної парадигми / *Марта Пономаренко* // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника : [зб. наук. праць]. — Львів, 2008. — Вип. 1 (16). — С. 237-252.
19. *Попов А.* Слово про митця / *А. Попов* // Вільна Україна. — 1976. — 26 груд. — Рец. на кн.: Василь Касіян : бібліогр. покажч. / уклад *С. П. Костюк*. — Львів, 1976. — 158 с.
20. *Рибчинська Н.* Зміна парадигми бібліографічної тематики академічної бібліотеки у Львові (1940–2010) / *Наталія Рибчинська* // Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника : історія і сучасність : доп. та повідомл. Міжнар. наук. конф., Львів, 28-30 жовт. 2010 р. — Львів, 2010. — С. 138-144.